

Na temelju članka 21. stavak 1. Zakona o zaštiti od požara (NN 92/10), članka 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (NN 116/11), članka 27. i 51. Statuta Prirodoslovnog muzeja Rijeka (u daljnjem tekstu: Muzej), uz prethodnu suglasnost sindikalnog povjerenika, ravnateljica dr.sc. Željka Modrić Surina dana 26. kolovoza 2021. godine donosi sljedeći

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I. TEMELJNE ODREDBE U VEZI PROVEDBE I UNAPREĐIVANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 1.

- (1) Ovim Pravilnikom o zaštiti od požara (u daljnjem tekstu: Pravilnik) razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara, propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprječavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava za rad i zaštita života i zdravlja ljudi Muzeja.

Članak 2.

- (1) Ovim Pravilnikom utvrđuju se:

1. temeljne odredbe u vezi provedbe i unapređivanja zaštite od požara,
2. naziv radnog mjesta, broj i stručna sprema osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara,
3. obveze i odgovornosti vezano uz provedbu mjera zaštite od požara,
4. obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara,
5. način obavljanja unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole,
6. način upoznavanja radnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu, osposobljavanja radnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, periodične provjere znanja prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta i vođenja evidencije o tome,
7. osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara s opisom zaduženja,
8. osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju instalacija i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar i tehnološku eksploziju,
9. osobe zadužene za razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanog požarnog rizika,
10. kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije,
11. ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbuñivanja o opasnostima od požara,
12. mjere zabrane i ograničenja iz zaštite od požara te prostorije i prostori na koje se one odnose,
13. postupanje radnika u slučaju nastanka požara,
14. odgovornost radnika zbog nepridržavanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara,
15. druge mjere zaštite od požara.

Članak 3.

- (1) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na ženski i muški rod.

Članak 4.

- (1) Sastavni dio ovog Pravilnika čine:
1. Rješenje o razvrstavanju u kategoriju ugroženosti od požara,
 2. Plan evakuacije i spašavanja.

Članak 5.

- (1) U cilju zaštite od požara poduzimaju se organizacijske, tehničke i druge mjere i radnje:
- otklanjanje opasnosti od nastanka požara,
 - rano otkrivanje, obavješćivanje te sprječavanje širenja i učinkovito gašenje požara,
 - sigurno spašavanje ljudi ugroženih požarom,
 - sprječavanje i smanjenje štetnih posljedica požara,
 - utvrđivanje uzroka nastanka požara te otklanjanje njegovih posljedica.

Članak 6.

- (1) Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život radnika i drugih osoba na radu Poslodavac osigurava primjenom pravila zaštite na radu na temelju općih načela zaštite, ali i primjenom u praksi provjerenih pravila ponašanja u svezi sa zaštitom od požara, postupcima gašenja požara te postupcima evakuacije i spašavanja.
- (2) Svaki radnik je dužan provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je određeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i/ili zabranama.

Članak 7.

- (1) Na svim radnim mjestima i u svim prostorijama i prostorima Muzeja, rad se mora organizirati tako da svaki radnik svoje poslove i zadatke obavlja bez opasnosti od požara koji bi mogao ugroziti njegov život i zdravlje.

II. NAZIV RADNOG MJESTA, BROJ I STRUČNA SPREMA OSOBE ZADUŽENE ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJE STANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 8.

- (1) Zaštita od požara organizira se i kontinuirano provodi u svim građevinama, građevinskim dijelovima i prostorima gdje postoji i najmanja mogućnost nastajanja požara.

Članak 9.

- (1) Prema Rješenju o razvrstavanju građevina i prostora u kategorije ugroženosti od požara, prostori Muzeja na lokacijama u Rijeci, Lorenzov prolaz 1 i u Brodu na Kupi, razvrstani su u IV kategoriju ugroženosti od požara.

- (2) U skladu Sa Zakonom o zaštiti od požara ravnatelj Muzeja imenovao je radnika zaposlenog na radnom mjestu muzejski savjetnik zoolog, koji ima završenu visoku stručnu spremu i zvanje vatrogasca, kao osobu zaduženu za obavljanje poslova zaštite od požara.
- (3) Zadužena osobe dužna je poduzimati sve mjere i radnje propisane Zakonom o zaštiti od požara, Zakonom o zaštiti na radu, ovim Pravilnikom te Pravilnikom o zaštiti na radu Muzeja.

III. OBVEZE I ODGOVORNOSTI VEZANO UZ PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 10.

- (1) Obveze provođenja mjera zaštite od požara odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu u Muzeju bez obzira na trajanje radnog vremena:
 - radnici u radnom odnosu na neodređeno i određeno radno vrijeme,
 - vanjski suradnici koji obavljaju poslove u prostorijama Muzeja,
 - studenti koji obavljaju poslove u prostorijama Muzeja na temelju ugovora o obavljanju studentskog posla,
 - posjetitelji,
 - izvršitelji, zaposlenici drugih pravnih osoba, koji, na temelju ugovora, obavljaju određene poslove za Muzej u njegovim prostorijama.

Članak 11.

- (1) Obveza je Muzeja na građevinama odnosno vanjskim prostorima koji su u njegovom vlasništvu:
 - osigurati provedbu propisanih, naređenih, odnosno pravilima struke priznatih mjera zaštite od požara,
 - poduzimati stalne mjere za smanjenje opasnosti od nastanka i širenja požara, kao i mjere za unapređenje stanja zaštite od požara, uzimajući u obzir stupanj ugroženosti od požara,
 - osigurati alat, sredstva, uređaje i opremu za dojavu, gašenje i sprječavanje širenja požara, kako je to utvrđeno posebnim propisima.

Članak 12.

- (1) Muzej je odgovoran za neprovođenje mjera zaštite od požara, izazivanje požara, kao i za posljedice koje iz toga mogu nastati na građevini ili vanjskom prostoru čiji je vlasnik ili korisnik.

Članak 13.

- (1) Obveze i odgovornost za provedbu mjera zaštite od požara imaju sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu u Muzeju, navedene u članku 10. ovog Pravilnika.
- (2) U provedbi mjera zaštite od požara dužnost svake osobe iz članka 10. ovog Pravilnika je:
 - upoznati se s organizacijom zaštite od požara i s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad ili prije rasporeda na drugo radno mjesto u svezi s poslovima na tom radnom mjestu,

- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera od zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru tijekom rada,
- tijekom rada i nakon završetka radnog vremena, stalno pratiti i kontrolirati rad, funkcioniranje i ispravnost uređaja i instalacija i drugih sredstva u svojoj radnoj okolini i svaki kvar ili neispravnost koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara, odmah prijaviti osobi zaduženoj za obavljanje poslova zaštite od požara,
- držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljeni na radnom mjestu i radnim prostorima Muzeja,
- pri obavljanju poslova i rukovanja s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne, otrovne, eksplozivne i sl.) spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim površinama,
- prije rada s otvorenim plamenom poduzeti potrebne mjere zaštite od požara, osigurati odgovarajuća sredstva za gašenje požara te pribaviti dozvolu za rad,
- brinuti se da pristup njegovom radnom mjestu bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile posljedice,
- aktivno sudjelovati u početnom gašenju požara na svim građevinama i dijelovima Muzeja,
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara,
- upoznati se s opasnostima od požara i mjerama zaštite, detaljno se upoznati s uputama za rad na siguran način i postupati po njima kao i po uputama nadređene osobe,
- znati broj telefona vatrogasne postrojbe, razmještaj aparata i opreme za gašenje, razmještaj tipkala za isključivanje električne struje ili drugih energenata (na svom radnom mjestu),
- obavezno sudjelovati u edukaciji i vježbama evakuacije prema Planu evakuacije i spašavanja Muzeja kako je to opisano u članku 40. ovog Pravilnika.

Članak 14.

- (1) Kad osoba zadužena za poslove zaštite od požara utvrdi da su bitno narušene ili da se ne provode mjere zaštite od požara u prostorima Muzeja, o tome će bez odgode obavijestiti ravnatelja Muzeja.

IV. OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLASTIMA I ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 15.

- (1) Posebna ovlaštenja i odgovornosti u provedbi mjera zaštite od požara u Muzeju imaju:
- ravnatelj Muzeja
 - osoba zadužena za poslove zaštite od požara.

Članak 16.

- (1) Ovlaštenja i dužnosti ravnatelja Muzeja:
- organizirati i usklađivati rad svih radnika Muzeja u primjenu mjera i poslova zaštite od požara određenih Zakonom, propisima, ovim Pravilnikom i drugim općim aktima o zaštiti od požara,

- određivati i kontrolirati provođenje odluka koje su u svezi s protupožarnom zaštitom,
- kontrolirati izvršenje mjera zaštite od požara,
- brinuti o provedbi Planom utvrđenih mjera zaštite od požara,
- u skladu s ovlastima donositi odluke i osiguravati financijska sredstva za provedbu mjera zaštite od požara utvrđenih Zakonom i drugim propisima donesenih na temelju njega, planovima i procjenama ugroženosti te drugim važećim aktima iz područja zaštite od požara i rješenjima nadležnih tijela Ministarstva unutarnjih poslova,
- imenovati zadužene osobe za provedbu mjera zaštite od požara,
- izricati disciplinske mjere radnicima zbog kršenja obveza iz zaštite od požara.
- poduzimati i druge mjere u okviru svoje nadležnosti i ovlaštenja, u cilju provođenja i unapređivanja zaštite od požara u Muzeju.

Članak 17.

(1) Ovlaštenja i dužnosti osobe zadužene za poslove zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara:

- neposredno organizira i brine o provođenju preventivnih mjera zaštite od požara u Muzeju,
- prati primjenu propisa iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izmjenama postojećih ili izradi novih akata Muzeja u vezi zaštite od požara,
- provodi odluke donesene u vezi zaštite od požara u njegovom djelokrugu rada,
- organizira izvršavanje mjera zaštite od požara ovlaštenih nadležnih službi i nadležne inspekcije,
- surađuje pri inspekcijskom nadzoru,
- vodi zakonom propisane evidencije iz područja zaštite od požara,
- skrbi o redovitom servisiranju i ispitivanju vatrogasnih aparata te drugih sredstava i uređaja za dojavu i gašenje požara,
- zadužen je za pohranu i čuvanje dokumentacije iz zaštite od požara,
- podnosi izvješće ravnatelju o stanju zaštite od požara najmanje jednom godišnje,
- podnosi prijedloge za odobrenje sredstava potrebnih za provođenje zaštite od požara,
- organizira i sudjeluje u analizi stanja zaštite od požara,
- provodi osposobljavanje radnika za početno gašenje požara i o tome voditi zakonom propisanu evidenciju,
- sudjeluje u analizi uzroka požara i eksplozija,
- izrađuje izvješća o požarima u Muzeju,
- predlaže nabavu sredstava i opreme za gašenje i sudjeluje u nabavi sredstava za dojavu požara,
- zabranjuje rad na onim radnim mjestima ili prostorijama gdje postoji neposredna opasnost od požara,
- predlaže disciplinske mjere za radnike koji ne provode mjere zaštite od požara,
- obavlja i druge poslove iz djelokruga protupožarne zaštite,
- sudjeluje u izradi planova evakuacije, edukaciji timova za evakuaciju i spašavanje i provođenju vježbi evakuacije o čemu vodi evidenciju,
- za svoj rad odgovoran je ravnatelju.

Članak 18.

- (1) Za vrijeme odsutnosti osobe zadužene za za poslove zaštite od požara (godišnji odmor, bolovanje i sl.), ravnatelj Muzeja dužan je na drugi odgovarajući način osigurati organizaciju i provedbu poslova koji su u nadležnosti osobe zadužene za zaštitu od požara.

V. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

Članak 19.

- (1) Poslove unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara na građevinama i vanjskim prostorima Muzeja obavlja osoba zadužena za poslove zaštite od požara.
- (2) U obavljanju nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i drugim naputcima, osoba zadužena za poslove zaštite od požara ima ovlast:
 - poduzeti aktivnosti za udaljavanje iz građevine odnosno s vanjskog prostora Muzeja svake osobe koja se ne pridržava naređenih ili propisanih mjera zaštite od požara ili svojim postupcima neposredno ugrožava sigurnost imovine i drugih osoba;
 - narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnji kojima se potencira nastanak požara, odnosno neposredno ugrožava sigurnost imovine te životi i zdravlje prisutnih osoba
 - izvijestiti ravnatelja Muzeja o slučajevima neizvršavanja obveza u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara od strane pojedinih osoba;
 - poduzeti aktivnosti za sprečavanje nastanka eventualnih posljedica, ako utvrdi da su na određenom mjestu narušene mjere zaštite od požara.

VI. NAČIN UPOZNAVANJA I OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA S OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA NA RADNOM MJESTU KAO I OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA ZA RUKOVANJE PRIRUČNOM OPREMOM I SREDSTVIMA ZA DOJAVU I GAŠENJE POČETNIH POŽARA, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI PROMJENE RADNOG MJESTA I VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME

Članak 20.

- (1) Poslodavac je dužan organizirati osposobljavanje radnika za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje i spašavanje prilikom stupanja radnika na rad ili prilikom promjene radnog mjesta, osim u slučaju kada radnik, od ranije, raspolaže uvjerenjem o provedenom osposobljavanju za zaštitu od požara, gašenje i spašavanje.
- (2) Osposobljavanje radnika iz zaštite od požara, gašenje i spašavanje, prema odobrenom programu osposobljavanja radnika za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara te spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom, provodi za to ovlaštena pravna osoba.

Članak 21.

- (1) Odgovorna osoba Muzeja, u suradnji s osobom zaduženom za poslove zaštite od požara, prije rasporeda radnika na radno mjesto s povećanim opasnostima za nastanak požara ili tehnološke eksplozije, dužna je istoga upoznati s potencijalnim opasnostima i mjerama zaštite u svrhu sprječavanja pojave požara/tehnološke eksplozije te postupcima koji se moraju poduzeti u slučaju nastalog požara/tehnološke eksplozije.
- (2) Radnik kojeg se raspoređuje na radno mjesto s povećanim opasnostima za nastanak požara ili tehnološke eksplozije, potpisom posebne izjave potvrđuje da je upoznat s potencijalnim opasnostima od požara ili tehnološke eksplozije na radnom mjestu, mjerama zaštite te postupcima u slučaju požara/tehnološke eksplozije.

Članak 22.

- 1) Radnicima Muzeja u svakom trenutku moraju biti dostupne prostorije u kojima se nalaze:
 - sustav za dojavu požara,
 - uređaji za isključivanje sustava ventilacije,
 - glavna sklopka za isključenje električne struje,
 - glavni zaporni element za prekidanje dotoka plina.

VII. OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA U ISPRAVNOM STANJU S OPISOM ZADUŽENJA

Članak 23.

- (1) Oprema i sredstva za dojavu i gašenje požara moraju biti izvedeni u skladu s tehničkim propisima i moraju se stalno održavati u ispravnom stanju.
- (2) Osoba zadužena za poslove zaštite od požara skrbi o ispravnom stanju instalirane opreme i sredstava za zaštitu od požara.
- (3) Osoba zadužena za poslove zaštite od požara skrbi o održavanju i periodičnoj kontroli sustava vatrodojave.
- (4) Osoba zadužena za poslove zaštite od požara skrbi o održavanju sustava vanjske i unutarnje hidrantske mreže putem vanjske tvrtke i dobavu potrebne količine vode, tlaka u cijevima, izradu planova hidrantske mreže, zamjena vanjskih i unutarnjih hidranata.
- (5) U slučaju uočenih ili prijavljenih nedostataka i propusta na instaliranoj opremi i sredstvima za zaštitu od požara, osoba zadužena za zaštitu od požara dužna je poduzeti radnje za njihovo što hitnije otklanjanje.

Članak 24.

- (1) Uz osobu zaduženu za zaštitu od požara, o opremi i sredstvima za zaštitu od požara brinu i sami radnici Muzeja, u okviru svojih nadležnosti.

- (2) O uočenim nepravilnostima i nedostacima radnici su dužni odmah izvijestiti osobu zaduženu za zaštitu od požara.

Članak 25.

- (1) Osoba zadužena za poslove zaštite od požara vodi evidencije o ispravama obavljenih ispitivanjima kao i druge evidencije u svezi sa zaštitom od požara u skladu s propisima:
- ispitivanje ispravnosti električnih instalacija i otpora izolacije u rokovima,
 - ispitivanje ispravnosti vanjske i unutrašnje hidrantske mreže,
 - ispitivanje panik rasvjete,
 - ispitivanje ispravnosti isklopnih tipkala,
 - ispitivanje ispravnosti protupožarnih aparata,
 - osposobljavanje radnika za provedbu preventivnih mjera za zaštitu od požara, gašenja požara i spašavanja, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom.

Članak 26.

- (1) Vatrogasni aparati postavljaju se na uočljivim i lako dostupnim mjestima, u blizini mogućeg izbijanja požara, a kod prijenosnih aparata ručka za nošenje ne smije biti na visini većoj od 1,5 metara od tla.
- (2) Mjesto postavljanja vatrogasnog aparata u prostorijama čija je površina veća od 50 m² označava se naljepnicom sukladno važećoj hrvatskoj normi HRN ISO 6309.

Članak 27.

- (1) Održavanje ručnih vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled, periodični pregled i kontrolno ispitivanje u skladu s Pravilnikom kojim se uređuje održavanje i izbor vatrogasnih aparata.
- (2) Osoba zadužena za poslove zaštite od požara obavlja redovni pregled vatrogasnih aparata najmanje jednom u tri mjeseca.
- (3) Redovnim pregledom utvrđuje se:
- označenost, uočljivost i dostupnost vatrogasnog aparata,
 - opće stanje vatrogasnog aparata,
 - kompletnost vatrogasnog aparata,
 - stanje plombe zatvarača, odnosno ventila vatrogasnog aparata,
 - i druge radnje propisane u uputi proizvođača.

Članak 28.

- (1) Periodični pregled vatrogasnih aparata, odnosno periodična ispitivanja ispravnosti sustava za dojavu i/ili gašenje požara obavljaju se u rokovima koji ne mogu biti duži od jedne godine.
- (2) Periodični pregled i ispitivanje vatrogasnih aparata obavlja ovlaštenu servis, koji odgovarajućom naljepnicom na aparatu potvrđuju njegovu ispravnost.

Članak 29.

- (1) Kontrolno ispitivanje ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata mora se obaviti najmanje svake pete godine, a vatrogasnih aparata koji su stariji od 15 godina najmanje svake dvije godine (osim aparata za CO₂).
- (2) Kontrolno ispitivanje iz stavka 1. ovoga članka obavlja ovlaštena pravna osoba koja je registrirana za te poslove i posjeduje ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje kontrolnih ispitivanja vatrogasnih aparata.

VIII. OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU INSTALACIJA I UREĐAJA ČIJA NEISPRAVNOST MOŽE PROUZROČITI POŽAR I TEHNOLOŠKU EKSPLOZIJU

Članak 30.

- (1) Osoba zadužena za poslove zaštite od požara odgovorna je:
 - za kontrolu ispravnosti i održavanja električnih instalacija i postrojenja o čemu vodi evidenciju,
 - za kontrolu ispravnosti i održavanja sustava vatrodojave,
 - za kontrolu održavanja i ispravnosti isklonih tipkala i panik rasvjete,
 - da radnici Muzeja budu upoznati sa zaštitom od požara.
- (2) U slučaju uočenih ili prijavljenih nedostataka i propusta na instaliranoj opremi i sredstvima za zaštitu od požara, osoba zadužena za zaštitu od požara dužna je poduzeti radnje za njihovo što hitnije otklanjanje.

Članak 31.

- (1) Uz osobu zaduženu za poslove zaštite od požara, o opremi i sredstvima za zaštitu od požara brinu i sami radnici Muzeja, u okviru svojih nadležnosti.
- (2) O uočenim nepravilnostima i nedostacima radnici su dužni odmah izvijestiti osobu zaduženu za zaštitu od požara.

Članak 32.

- (1) Ispitivanja ispravnosti sustava za dojavu i/ili gašenje požara obavljaju ovlaštene pravne osobe, u zakonom propisanim rokovima te izdaju odgovarajuće isprave o obavljenim ispitivanjima.
- (2) O provedenim pregledima i ispitivanjima opreme i sredstava za zaštitu od požara osoba zadužena za poslove zaštite od požara vodi odgovarajuće upisnike.

Članak 33.

- (1) Održavanje instalacija i uređaja Muzej ugovara s vanjskim pravnim ili fizičkim osobama registriranim za navedene poslove.

IX. OSOBE ZADUŽENE ZA RAZRADU POSTUPAKA I PODUZIMANJE ODGOVARAJUĆIH ORGANIZACIJSKIH I TEHNIČKIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA U SLUČAJEVIMA PRIVREMENOG POVEĆANOG POŽARNOG RIZIKA

Članak 34.

- (1) Privremeno povećanje požarnog rizika u Muzeju nastaje u slučaju:
- pretakanja zapaljivih tekućina,
 - izvođenja radova zavarivanja, uporabe otvorenog plamena ili alata koji u uporabi iskri u prostorima koji za to nisu namijenjeni, a postoji opasnost za nastanak požara,
 - radova na izgradnji, adaptaciji, rekonstrukciji građevina, građevinskih dijelova, opreme i prostora koje koristi Muzej.

Članak 35.

- (1) U slučaju privremenih povećanih požarnih rizika na građevini i/ili vanjskom prostoru Muzeja moraju se poduzimati odgovarajuće organizacijske i tehničke mjere zaštite od požara.

Članak 36.

- (1) Osoba zadužena za poslove zaštite od požara, zajedno s voditeljem konkretnih poslova i odgovornom osobom Muzeja, a u suradnji i po nalogu vanjskih službi (vatrogasci, centar 112 i dr.) zadužena je za izradu prosudbe privremenog povećanog požarnog rizika i razradu postupaka zaštite od požara.

X. KRETANJE I PONAŠANJE NA PROSTORIMA UGROŽENIM OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE

Članak 37.

- (1) Osoba zadužena za poslove zaštite od požara, u suradnji s voditeljima poslova, utvrđuje načine ponašanja u prostorima ugroženim od požara i/ili tehnološke eksplozije.
- (2) Zabranjen je pristup nezaposlenim i neovlaštenim osobama prostorima ugroženim od požara i/ili tehnološke eksplozije bez posebnog nadzora.
- (3) Prostori ograničenog pristupa moraju se označiti odgovarajućim znakovima sigurnosti, te osigurati od neovlaštenog ulaska odgovarajućim mjerama zaštite (zaključavanje, fizička kontrola ulaska i slično).

Članak 38.

- (1) U radnim prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije ne smiju se primjenjivati radni postupci te koristiti sredstva rada i radne tvari koji nisu odobreni od osobe zadužene za poslove zaštite od požara, odnosno voditelja poslova.

Članak 39.

- (1) Za vrijeme rada ili boravka u prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije radnici i ostali koji imaju pravo pristupa dužni su se pridržavati svih naređenih mjera zaštite od požara.

- (2) Zabranjeno je skidanje znakova sigurnosti, tabela, uputstava, upozorenja i drugih oznaka iz domene zaštite na radu i zaštite od požara.

Članak 40.

- (1) Ne ograničava se pristup prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije osobama i službama s posebnim ovlaštenjima, kada postupaju u skladu s propisanim zakonskim ovlastima (npr. inspeksijske službe), odnosno kod iznenadnih događaja koji zahtijevaju žurnu akciju u svrhu sprječavanja širenja ili gašenja požara, te evakuacije i spašavanja ljudstva i imovine (npr. vatrogasne postrojbe).

Članak 41.

- (1) Cjelokupan prostor Muzeja, na hodnicima i stubištima i drugim evakuacijskim putovima, mora uvijek biti slobodan za nesmetan prolaz.
- (2) Na izlazima i izlaznim putovima, namijenjenim za evakuaciju, smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom.
- (3) Sva vrata moraju se lako otvarati u smjeru izlaženja (evakuacije).
- (4) Svi smjerovi evakuacijskih putova iz objekata moraju biti obilježeni sukladno shemi evakuacije.
- (5) Evakuacija i spašavanje su definirani Planom evakuacije i spašavanja Prirodoslovnog muzeja Rijeka.
- (6) Vježbe evakuacije i spašavanja moraju se provoditi svake dvije godine.

XI. USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA O OPASNOSTIMA OD POŽARA

Članak 42.

- (1) Organizacija motrenja, način dojave i uzbuñivanje o opasnostima od požara rješava se na sljedeći način:
- svaki radnik u svom djelokrugu rada zadužen je za motrenje i otkrivanje i početno gašenje požara,
 - svaki radnik dužan je otkloniti požarnu opasnost kada je primijeti, ako to može učiniti sam aparatom za početno gašenje ili hidrantom,
 - svaki radnik koji opazi da je nastao požar na prostoru ili u neposrednoj blizini ili opazi takvo stanje koje bi moglo izazvati požar, dužan je bez odgode odmah telefonom, mobitelom ili glasom o tome obavijestiti svog neposrednog rukovoditelja,
 - ako je došlo do požara većeg intenziteta kojeg ne može sam ili uz pomoć drugih radnika ugasiti poziva se vatrogasna postrojba i do njezinog dolaska nastavlja gasiti požar,
 - ako radnik procjeni da je požar većeg intenziteta koji se ne može ugasiti vatrogasnim i priručnim sredstvima pristupa spašavanju ljudi i imovine prema planu evakuacije.

Članak 43.

- (1) Dojava požara može se obaviti telefonom, mobitelom ili neposrednom fizičkom dojavom.
- (2) Dojava požara se obavlja na sljedeće brojeve telefona:
 - Javna vatrogasna postrojba **193**
 - Županijski centar Državne uprave za zaštitu i spašavanje **112**
 - Policija **192**.

Članak 44.

- 1) U Muzeju se prostori štite sustavom dojava požara koji je povezan s nadležnom javnom vatrogasnom postrojbom.

XII. MJERE ZABRANE I OGRANIČENJA IZ ZAŠTITE OD POŽARA TE PROSTORIJE I PROSTORI NA KOJE SE ONE ODMOŠE

Članak 45.

- (1) Zbog opasnosti od požara, zabranjen je ulazak i boravak neovlaštenim osobama, u prostore:
 - preparatorske radione,
 - laboratorija,
 - uredske prostore,
 - skladišta i čuvaonice zibrki,
 - ostale prostore gdje se nalazi lako zapaljivi materijal.
- (2) Oznake zabrane i opasnosti moraju biti istaknute na vidljivim mjestima.

Članak 46.

- (1) Evakuacijski i pristupni putovi Muzeja moraju biti slobodni i propisno označeni.
- (2) Pušenje je zabranjeno u svim prostorima Prirodoslovnog muzeja Rijeka na lokaciji u Rijeci, Lorenzov prolaz 1 i na lokaciji u Brodu na Kupi, Kralja Tomislava 1, a zabrana mora biti vidljivo istaknuta.
- (3) Na vratima skladišta sa zapaljivim materijalima mora biti napisano upozorenje o zabrani ulaza neovlaštenim osobama, zabranjeno pušenje i zabrana uporabe otvorenog plamena.
- (4) Zapaljiva ambalaža, materijali i drugi otpatci moraju se redovito iznositi iz prostora Muzeja i odlagati na za to predviđena mjesta.
- (5) Električni potrošači moraju se koristiti na ispravan i pažljiv način.

Članak 47.

- (1) Zagrijavanje uredskih prostorija provodi se termoakumulacijskim pećima (TA), klima uređajima, grijaćim panelima, podnim grijanjem, ventilkonvektorima i centralnim grijanjem na plin.
- (2) Unošenje lako zapaljivih tekućina u uredske prostorije je zabranjeno.
- (3) Hodnici se moraju održavati prohodnima kako bi u svakom trenutku bili slobodni za prolaz.
- (4) U uredskim prostorijama je zabranjena uporaba bilo kakvih električnih štednjaka, peći i grijalica sa otvorenim spiralama.
- (5) Nakon napuštanja svog radnog mjesta svaki radnik dužan je isključiti električne potrošače i provjeriti da u radnoj prostoriji nije ostao aktivno bilo kakav uređaj koji bi moglo izazvati požar (izuzeti su uređaji koji moraju kontinuirano raditi kao što su serverska računala i sl.).

Članak 48.

- (1) U prostorima laboratorija i preparatorske radione potrebno je pridržavati se sljedećeg:
 - rad sa zapaljivim kemikalijama mora se obavljati u digestoru,
 - digestor mora biti opremljen tehničkom ventilacijom, radni stol mora biti od vatrootpornog materijala,
 - držanje lako zapaljivih kemikalijama u radnim prostorijama dopušteno je samo u odgovarajućim vatrootpornim ormarima ili u posebno za to skladišnom prostoru u Muzeju,
 - ako se prolije zapaljiva kemikalija, treba je odmah očistiti, a sredstvo čišćenja odmah odbaciti na sigurno mjesto izvan radnog prostora u odgovarajućoj ambalaži,
 - po završetku rada moraju se zatvoriti svi plinski ventili i isključiti sva električna trošila iz mrežnog napona,
 - pretakanje zapaljivih tekućina dopušteno je samo u posebnoj prostoriji koja mora imati ventilaciju, a zabranjeno je pušenje i bilo kakav izvor vatre.
- (2) Zabranjeno je skladištenje odnosno korištenje zapaljivih tekućina i plinova izvan za to namijenjenih prostora, kao i uporaba zapaljivih tekućina i plinova koji nisu odobreni po vrsti i/ili količini.
- (3) Manje količine zapaljivih tekućina ili plinova mogu se za potrebe radnog procesa (dnevne potrebe) držati i na mjestima koja nisu namijenjena u tu svrhu, ali pod nadzorom te ograničenim i odobrenim uvjetima uporabe.

Članak 49.

- (1) Osoba zadužena za zaštitu od požara u suradnji s radnicima može, prema potrebi, za pojedine prostorije i prostore Muzeja, odnosno tijekom određenog vremenskog razdoblja, uvesti posebne mjere zabrane ili ograničenja u svrhu osiguranja potrebne razine zaštite od požara (npr. zabrana uporabe alata, uređaja i opreme koja u radu može iskriti, zabrana uporabe otvorene vatre, ograničavanje pristupa određenim vozilima, ograničenje kretanja određenim prostorima, zabrana nošenje odjeće i obuće koja se

može nabiti statičkim električnom, držanje oksidirajućih, reaktivnih ili samozapaljivih tvari i sl.).

Članak 50.

- (1) U slučaju gašenja požara, voditelj postupka gašenja dužan je osigurati da se na mjesto gašenja donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje te druga oprema koja se smije koristiti samo za gašenje požara.
- (2) Prilikom gašenja na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj radnika. Nakon završetka postupka gašenja požara osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara sa zapovjednikom vatrogasne postrojbe dužna je:
 - na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprječavanja ponovnog požara,
 - osigurati dežurstvo na mjestu požara do kraja dana ako je požar ugašen tijekom noći, dežurnom vatrogascu tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

XIII. POSTUPANJE RADNIKA U SLUČAJU GAŠENJA POŽARA

Članak 51.

- (1) Svaki radnik, koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar, dužan je ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar, ako to može učiniti, bez opasnosti za sebe ili druge osobe.
- (2) Ako radnik ne može sam ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar, dužan je o tome odmah obavijestiti ostale radnike te pozvati Županijski centar Državne uprave za zaštitu i spašavanje na broj telefona 112 ili nadležnu Javnu vatrogasnu postrojbu na broj telefona 193 radi početka gašenja požara.
- (3) Na mjestima gdje postoji ručni javljač požara, dojava požara obavlja se razbijanjem stakla i pritiskom tipke ručnog javljača požara.

Članak 52.

- 1) Prilikom dojava požara telefonom, moraju se dati sljedeći minimalni podaci:
 - ime i prezime dojavljivača i mjesto sa kojeg se dojavljuje,
 - mjesto nastanka požara (u prostoriji, na otvorenom prostoru) i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe,
 - priroda događaja i veličina požara,
 - vrstu materijala koji gori ako se zna (tekućina, plin, drvo, plastika, papir),
 - ima li u požaru ozlijeđenih osoba.

Članak 53.

- 1) Prije početka gašenja požara i prije napuštanja radne prostorije svaki radnik treba pokušati:
 - isključiti električnu struju i odstraniti zapaljive tekućine i materijale s mjesta požara,
 - zatvoriti dovod plina,

- iznijeti izvan prostora požara, boce s plinom i posude sa zapaljivom tekućinom,
- organizirati akciju evakuacije i spašavanja osoba iz ugrožene građevine, pri čemu evakuacija i spašavanje imaju prednost pred gašenjem,
- upozoriti posjetitelje da bez panike napuste ugrožene prostorije, ako nisu potrebni za pomoć pri evakuaciji,
- evakuirati građu, pri čemu prednost imaju evakuacija i spašavanje osoba,
- bez panike napustiti prostoriju u kojoj se nalazi, zatvoriti prozore i vrata za sobom,
- ugroženu prostoriju zadnja napušta osoba zadužena za poslove zaštite od požara.

Članak 54.

- (1) Do dolaska vatrogasaca, ovisno o mogućnostima, organizirati akciju gašenja i spašavanja, ako se time neposredno ne ugrožavaju vlastiti ili tuđi životi.
- (2) Organizacijom gašenja i spašavanja u slučaju nastalog požara do dolaska vatrogasne postrojbe rukovodi osoba zadužena za poslove zaštite od požara, odnosno osoba koju je ravnatelj ovlastio.
- (3) Svi sudionici u akciji gašenja i spašavanja podređuju se voditelju akcije.
- (4) Organizacijom gašenja i spašavanja:
 - prvenstveno treba osigurati evakuaciju i spašavanje ljudi iz ugroženih građevina,
 - u što kraćem vremenu aktivirati raspoloživo ljudstvo na gašenju požara,
 - zatražiti pomoć vanjskih interventnih službi,
 - isključiti dovode energenata do građevina (struja, plin i sl.),
 - početne požare gasiti uporabom ručnih vatrogasnih aparata, odgovarajuće vrste, ovisno o tome što gori (krutine, tekućine, plinovi, ulja, laki metali..),
 - u gašenju po mogućnosti koristiti više aparata istovremeno,
 - veće požare gasiti uporabom hidrantske mreže (uz prethodno isključenje električne energije),
 - osigurati prilaze mjestu požara vatrogasnoj postrojbi i vozilima hitne medicinske pomoći,
 - spriječiti pristup mjestu požara osobama koje ne sudjeluju u akciji gašenja i spašavanja.
- (5) Po dolasku javne vatrogasne postrojbe na mjesto požara, daljnjom akcijom gašenja i spašavanja rukovodi zapovjednik vatrogasne postrojbe.

XIV. DRUGE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 55.

- 1) U cilju otklanjanja i smanjivanja opasnosti od nastajanja požara u prostorima Muzeja, spašavanja ljudi i imovine provode se sljedeće mjere zaštite od požara:
 - građevinske mjere zaštite,
 - mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima,
 - mjere zaštite od požara na instalacijama grijanja,
 - ostale mjere zaštite od požara.

Članak 56.

- 1) Građevinske mjere zaštite od požara uključuju svaku građevinsku aktivnost prilikom adaptacije, rekonstrukcije ili gradnje građevine čiji je cilj sprečavanje nastanka i širenja požara, zaštita radnika koji se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima, zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini, očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima te očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 57.

- 1) Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima:
 - u glavnom razvodnom ormaru i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima;
 - za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe, na mjestima izvan zone opasnosti od požara, moraju se postaviti sklopke za daljinski isklop električne energije (IPR tipkala),
 - moraju se upotrebljavati isključivo ispravni električni osigurači i instalacije,
 - ispod svakog osigurača i sklopke moraju se postaviti oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač odnosno sklopka,
 - prostor oko razvodnih ormara mora se ostaviti slobodnim, a razvodni ormari zaključati kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama,
 - na sklopkama za isključenje moraju se propisno označiti položaji uključeno-isključeno,
 - svako rasvjetno tijelo mora se zaštititi zaštitnom armaturom na propisani način,
 - u prostorijama u kojima se koriste termoakumulacijske peći mora se koristiti spajanje tzv. fiksnim priključkom,
 - električne instalacije, uređaji i trošila moraju se izvesti, održavati i ispitivati na propisani način,
 - u svim prostorijama sa zapaljivim i lako zapaljivim krutim tvarima mora se izvesti vodonepropusna ili sigurnosno elektro-instalacija,
 - sve električne potrošače, koji nakon redovne upotrebe ne moraju biti pod naponom, mora se isključiti iz napajanja električnom energijom.

Članak 58.

- 1) U provođenju mjera zaštite od požara na instalacijama grijanja potrebno je opremu i instalacije održavati u ispravnom stanju, uz obvezne preglede i servisiranje od strane ovlaštenih osoba najmanje jedanput godišnje.

Članak 59.

- 1) Plinske instalacije:
 - moraju biti izvedene u skladu s tehničkim propisima,
 - moraju se redovito kontrolirati,
 - promjene i popravke na plinskim instalacijama može vršiti samo za to ovlaštena osoba.

Članak 60.

- 1) Ostale mjere koje se provode u svrhu zaštite od požara su:
 - zabrana pušenja u svim zatvorenim prostorima,

- zabrana rada sa zapaljivim tekućinama osim na mjestima i na način koji nije suprotan propisima o postupanju s tim tvarima, o čemu odobrenje izdaje odgovorna osoba za provedbu mjera zaštite od požara,
- propisno pohranjivanje materijala u čuvaonicama, arhivima i slično na način da se omogući nesmetani prolaz u slučaju intervencije.

Članak 61.

- 1) Lako zapaljive tvari i tekućine moraju biti čuvane u originalnoj ambalaži u zatvorenom prostoru ili u posebnom ormaru.
- 2) U prostorima u kojima se koriste zapaljive i eksplozivne tvari zabranjena je upotreba otvorenog plamena, alata koji iskri te držanje i smještaj tvari koje su sklone samozapaljenju.

Članak 62.

- 1) Zabranjeno je držanje zapaljivih tekućina:
 - u prolazima i prilazima za pješake i vozila,
 - u stubištima,
 - u hodnicima i predvorjima,
 - na tavanima, krovnim i sličnim prostorima.
- 2) Zapaljive tekućine ne smiju se bacati ili ispuštati u odvodnu kanalizacijsku mrežu.

Članak 63.

- 1) Po završetku rada, radnici su dužni isključiti sva trošila priključena na električnu mrežu, koja nisu predviđena da funkcioniraju izvan radnog vremena i prekontrolirati mjesto rada, kako bi se uvjerali da u njemu nije zaostao nekontrolirani izvor paljenja.

Članak 64.

- 1) Papirna i ostala goriva ambalaža mora se odmah nakon korištenja ili obavljene radnje s njima ukloniti iz radnih prostora na za to predviđeno mjesto.

Članak 65.

- 1) Prilikom održavanja manifestacija zabranjuju se razne intervencije u prostorima koji su dati na privremeno ili povremeno korištenje, a koje narušavaju granice požarnih sektora, ugrožavaju evakuacijske puteve i narušavaju postojeći sustav zaštite od požara, bez prethodnih konzultacija sa osobom zaduženom za obavljanje poslova zaštite od požara i bez odobrenja ravnatelja Muzeja.

Članak 66.

- 1) Za korištenje vatrogasnih pristupa u određenom trenutku potrebno je:
 - da su vidljivo označeni oznakama sukladno hrvatskim normama ili pravilima tehničke prakse,
 - da su stalno prohodni u svoj punoj širini,
 - spriječiti dolazak drugih vozila.

XV. ODGOVORNOST RADNIKA ZBOG NEPRIDRŽAVANJA PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 67.

- 1) Radnik je dužan obavljati poslove zaštite od požara sukladno Zakonu o zaštiti na radu i Zakona o zaštiti od požara i drugim pozitivnim propisima RH te općim aktima i drugim internim aktima Poslodavca.
- 2) Radnik čini težu povredu obveze iz radnog odnosa ako:
 - odbije se upoznati s organizacijom provođenja mjera zaštite od požara i s organizacijom gašenja požara,
 - odbije surađivati s ostalim radnicima i osobom zaduženom za poslove zaštite od požara,
 - bez opravdanih razloga odbije prisustvovati teoretskoj i praktičnoj nastavi iz područja zaštite od požara,
 - propusti obavijestiti neposrednog rukovoditelja o svim događajima i pojavama koje mogu biti uzrokom požara,
 - ne udalji se s radnog mjesta kada to od njega zatraži neposredni rukovoditelj u svezi zaštite od požara,
 - grubo zanemaruje mjere zaštite od požara ili postupa protivno odredbama ovog Pravilnika
 - aparate ili opremu za gašenje požara učini nepristupačnom za brzu intervenciju gašenja požara,
 - u slučaju neposredne opasnosti od požara ne upozori ostale radnike u zoni opasnosti
 - ne ugasi nastali požar ili ne obavijesti ostale radnike ili odgovornu osobu i ne da propisani znak za uzbunu,
 - ne postupi po zahtjevu osobe koja rukovodi gašenjem požara,
 - bez opravdanih razloga odbije sudjelovati u gašenju požara, spašavanju ljudi i imovine,
 - onemogućava inspektora zaštite od požara u obavljanju poslova,
 - ne provodi mjere koje je naložila nadležna inspekcija.

XVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 68.

- 1) Izmjene i dopune ovog pravilnika objavljuju se na način i prema postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Članak 69.

- 1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Muzeja.
- 2) Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti od požara iz 2000. godine.



Prirodoslovni muzej Rijeka

Ravnateljica dr.sc.Željka Modrić Surina

KLASA 003-05/21-01/04
URBROJ 2170/1-60-01-21-03
Rijeka, 26.8.2021.

Bilješka o stupanju na snagu:

Ovaj Pravilnik je objavljen je na oglasnoj ploči 26.8.2021. godine, a stupio je na snagu 3.9.2021. godine.